

Családi gazdaságok ma... ...és holnap?

Egyik olvasónk a fenti címmel és az alábbi tartalommal írt levéllel kereste meg szerkesztőségünket, és kérte annak közlését: „szeretném a Tisztelt olvasó elé tárni néhány gondolatban a ma még működő (vegetáló) családi gazdaságok korántsem fényes helyzetét.”

De tekintsünk vissza először a múltba! Az átalakuláskor, a legújabb kori földosztás után azt reméltük, hogy a kormányok ígéreteikhez híven segítségünkre lesznek stabil kis- és középvállalkozások létrehozásában.

Sajnos a mindenkorai politikai elit engedett a nagytőkének és lobbistáiknak. A gazdaszervezetek és vezetőik nem tudtak számottevő politikai befolyást gyakorolni a kormányzatokra, így érdekérvényesítő akaratuk még a tüntetések ellenére is elmaradt. Pedig a gazdák akkor soha nem látott egységbe tömörülve fáradoztak a főváros legnagyobb terén napokon keresztül. Annak ellenére, hogy vezetőink szinte minden felhatalmazással bírtak a tagság részéről, a tárgyalások során semmilyen eredményt nem értek el, annyira, hogy másnap a miniszterelnök azt nyilatkozta: „a gazdák megfutamodtak”. A látszat is ezt mutatta, hiszen az emberek pár óra leforgása alatt elhagyták a helyszíneket. Ettől kezdve még rosszabbra fordult a helyzet. Ezután következett a hivatalokban az aktatologatás, a határidők kitolása mondva csinált indokok alapján. Pl. a támogatások kifizetések nem egyeztek az addig éveken keresztül elfogadott földadatok. A gazdák állandó zaklatások, ellenőrzések keresztüztüében voltak kénytelenek dolgozni.

Az elmúlt 8 év alatt szinte minden évben újraosztották az uniós pénzeket, és érdekes módon mindig a mezőgazdaság rovására. A legnagyobb arculütés az volt a gazdatársadalom számára, amikor 2009-ben nem fizették ki a nemzeti támogatást, ami a mai napig sem történt meg. A termelők helyzetét a tavalyi aszály, az ideai belvíz, árvíz, a rengeteg csapadék csak súlyosan nehezítette.

Az idén tavasszal nem tudtak a gazdák elvetni, a növényvédelmi munkákat nem tudták időben elvégezni. A sok eső miatt bizonyos területeken lehetetlenné vált a kalászosok betakarítása, van ahol még ma is áll a víz a betakarítatlan földeken. Ezzel egy időben csúszik az őszi kalászosok (őszi búza, őszi árpa, repce...) vetése, talajmunkája.

A következő probléma, a mostmár ipari méreteket öltött terménylopás, amivel szemben a gazdák tehetetlenül állnak. Sem a hatóság, sem a törvények nem szolgálják a gazdák érdekeit. Sajnos eljutottunk oda, hogy a vetésforgóba ezt a tény is be kell kalkulálni. A létrejött FIDESZ-MAGOSZ szövetségtől sokkal nagyobb segítséget reméltek a gazdák. A kormányváltás óta igazi segítség nem érkezett, bár a konzultációkon, fórumokon mindig szó esik a családi gazdaságok megsegítéséről, megerősítéséről, de az eddigi intézkedések nem ezt bizonyítják. Az előrehozott területalapú támogatás 80%-a helyett 50%-ot terveznek kifizetni. Mivel a gazdák nagy része kénytelen volt megfaktoralatni a támogatást, így ebből az összegből nem marad semmi, mert a bank rögtön leveszi a számláról.

Az azonnali segítség létfontosságú lenne, mert ha elmarad, úgy kétségessé válik a családi gazdaságok további léte. Mi sem

bizonyítja jobban ezt a tendenciát, mint az, hogy a falunkban 2001–2002-ben tizenhét családi gazdaság volt, a mai napra ez háromra csökkent.

Mivel sok gazdaság a korábban felvett hiteleit nem tudja visszafizetni, a bankok gondolkodás nélkül viszik el a földjeiket, eszközeiket és lakóházaikat.

Elképzeléseink szerint a következő intézkedésekre lenne szükség a kormányzat részéről, ha valóban tenni akar a magyar gazdák megmentéséért:

- Azonnali konszolidációt az éven túli hitelekre
- A kedvezőtlen időjárás miatt az éven belüli és a termeltetési hitelekre egy év moratóriumot kérünk
- Hozzanak létre gazdaérdekeket szolgáló magyar bankot
- Kérjük az elmaradt 2009. évi nemzeti támogatás azonnali kifizetését
- Kérjük az AKG és egyéb uniós pályázatok felülvizsgálatát, az eddig beadottak sürgős elbírálását, a gazdák lehetőségeit figyelembevevő pontrendszer kialakítását!

A 24. órában vagyunk, mert ha a segítség elmarad, a végkifejlet nem kétséges. A felnövekvő nemzedék jövője is kérdésessé válik. Eltűnik az akarat, a kitartás és a jövőkép is ködbe vész számunkra, pedig nagyon sok fiatal gondolkodik azon, hogy a mezőgazdaságból szeretne megélni.

Abba nem is merünk belegondolni, hogy a késlekedés miatt földjeinket a „nagyok” bekebelezik, családok maradnak föld és munka nélkül.

Történelmi esélyünk van a túlélésre, ha a segítség még idejében megérkezik. Ha nem, akkor fényévekkel lemaradunk Európa nyugati felétől és a további évtizedekben megkérdőjelezhető Magyarország léte, jövője.”

MJ

Tisztelt Olvasók!

Várjuk a témában észrevételeiket, válaszaikat közlési szándékkal az AgrárUnió levél, vagy e-mail címére!